Friluftslivsområder, badeplasser og uthavner i Bergensregionen

Mer informasjon på **www.bof.no**

ASKØY

- 001 Damskjærneset
- 002 Skorpo m.m.
- 003 Øyarodden
- 004 Geitholmen
- 005 Hanevik
- 006 Skutlevika
- 007 Lyngvik
- 008 Nordre Rotøyane
- 009 Solnes
- 010 Sjursvika
- 011 Solfjell
- 012 Stien
- 013 Store Børøy
- 014 Tjuavågen
- 015 Ystøy
- 016 Kollevåg
- 017 Færøy
- 018 Lamholmen
- 019 Gullskjeret
- 020 Haabsøy
- 021 Herdla kai
- 022 Herdla fort

AUSTEVOLL

- 050 Kalsundholmen
- 051 Krossøy
- 052 Nordre Navøyvågen
- 053 Skår
- 054 Sandtorv
- 055 Horgo
- 057 Blænesøy
- 058 Sveholmen
- 059 Marstein fyr

AUSTRHEIM

- 100 Øksnes
- 101 Sauøy
- 102 Børilden
- 103 Årvika

BERGEN

- 150 Kyrkjetangen
- 151 Langestranden
- 152 Godvik
- 153 Kjøkkelvik
- 154 Solviken
- 155 Søndre Hetlevik
- 156 Sætrevika
- 157 Håkonshella
- 158 Kvarven
- 159 Tennebekktjørna
- 160 Krohnegården
- 200 Biskopshavn
- 201 Brunestykket
- 202 Helleneset
- 203 Sandviksbatteriet
- 204 Bakarhavn
- 205 Breistein
- 206 Eidsvågneset
- 207 Grønskjeret
- 208 Hordvikhamn
- 209 Morvik
- 210 Storøen
- 211 Tellevik
- 212 Tømmervågen
- 213 Storåkervika
- 214 Våganeset
- 215 Vollane
- 216 Garnes
- 217 Holmen i Arnavågen
- 218 Kalvtrevik
- 219 Gullbotn
- 220 Øvre Hellen
- 221 Venehaugen/ Utnehagen
- 222 Toppesanden
- 250 Austrevågen
- 251 Fanaholmen
- 252 Grønevika
- 253 Sandholna
- 254 Krokeide
- 255 Lønninghavn
- 256 Marmorøyane
- 257 Mjølkevika
- 258 Skjoldbukta
- 259 Steingardvikane
- 260 Stendaholmen
- 261 Mildevågen
- 262 Notabuneset
- 263 Fanafjell
- 264 Store Milde
- 265 Bontveit
- 266 Konsulbukten

FJELL

- 300 Kårtveitpollen
- 301 Lakseskjæret
- 302 Langøyholmane
- 303 Lønøy
- 304 Myntevika
- 305 Olsvika
- 306 Kalsøyane
- 307 Hissøyna
- 308 Duøyna
- 309 Kobbavågen
- 310 Små Geitarøyna
- 311 Søre Klovholmen
- 312 Ystholmane
- 313 I. Senholmen og V. Lyngholmen
- 314 Barmane
- 315 Kjeholmen
- 316 Narøy
- 317 Geitvika

FUSA

- 350 Hagafjøra
- 351 Skjelavikjo
- 352 Vinnesholmen
- 353 Fusaneset
- 354 Bygdastølen

LINDÅS

- 400 Hillandsvatnet
- 401 Vallevik
- 402 Fisketangen
- 403 Hopsdalen
- 404 Litlevågen
- 405 Kvernhusviki
- 406 Kvamsvågen
- 407 Fjellsbø
- 408 Padleløype 1
- 409 Padleløype 2
- 410 Padleløype 3
- 411 Padleløype 4
- 412 Nautevågen
- 413 Geitholmen
- 414 Kvalvågnes
- 415 Furvågen

MELAND

- 450 Håøya
- 451 Io
- 452 Smineset
- 453 Fløksand
- 454 Varnappen
- 455 Elvavika
- 456 Rylandsneset
- 457 Holme
- 458 Leirvik gard
- 459 Hagelsund
- 460 Hestdal

OS

- 500 Banktjørnflaten
- 501 Ervikane
- 502 Askvikvågen
- 503 Oksabåsen og Storeknappen
- 504 Vetlaneset
- 505 Ullsund
- 506 Grindevollstøa
- 507 Halhjemsøy
- 508 Kalneset
- 509 Kuskjæret
- 510 Ramsholmen
- 511 Langøysund
- 512 Sperrevik
- 513 Søvikvågen
- 514 Stokkavik
- 515 Tøsdal
- 516 Lysøya
- 517 Eidsvika
- 518 Halhjemsmarka
- 519 Raudlia
- 520 Framnes
- 521 Smievågen
- 522 Mobergsvika
- 523 Skorpo

RADØY

- 550 Byngja
- 551 Skageneset
- 552 Toska
- 553 Uttoska
- 554 Trettholmen
- 555 Solheimsvika

SAMNANGER

- 600 Rolvsvåg
- 601 Flesjane
- 602 Gjerde
- 603 Totræna

SUND

- 650 Alvøy
- 651 Barholmen
- 652 Bjelkarøy-Buarøy
- 653 Risvika
- 654 Rophammaren
- 655 Tyssøy
- 656 Leröy fort
- 657 Austre Synsholmen
- 658 Sundskogen
- 659 Sætrevika
- 660 Buarøy fort
- 661 Risøyna

TYSNES

- 700 Fluøy
- 701 Krabbapollen
- 702 Klubben
- 703 Ånuglo
- 704 Kjevikjo
- 705 Gunnarsvikjo
- 706 Solheimsdalen
- 707 Dalen
- 708 Myrdal
- 709 Solstråleøya
- 710 Skaret
- 711 Apalvika

ØYGARDEN

- 750 Lislevika
- 751 Ormhilleren
- 752 Langøyna
- 753 Skogsøy

VAKSDAL

- 800 Skipshelleren
- 801 Agnavika
- 802 Sildestadskjæret
- 803 Folavika
- 804 Stanghelle, Grøttå og Veo kai
- 805 Heggjebotnen
- 806 Litlevika

KVAM

- 850 Kvamsøy
- 851 Sandvenholmen
- 852 Holmsund
- 853 Svanholmane
- 854 Dysvikholmen
- 855 Lunhaug
- 856 Ståvika
- 857 Auganestrondi
- 858 Bersetrondi
- 859 Småholmane
- 860 Ljonesvågen
- 861 Ploganeset
- 862 Skårsvatnet
- 863 Tangeråsneset
- 864 Breievne
- 865 Øystese sentrum
- 866 Norheimsund sentrum
- 867 Mundheimsvika

OSTERØY

- 900 Selvika
- 901 Husavatnet
- 902 Hjellvik
- 903 Klokkarneset
- 904 Brakvatnet
- 905 Kreklo
- 906 Inste Lekneset
- 907 Prestekaien, Bruvik
- 908 Eidsvika, Bruvik
- 909 Neset, Hosanger

Tegnforklaring

- Område egnet for ankring - **Area suitable for anchoring**
- Fortøyningsbolter - **Mooring bolts**
- Kai i tre eller betong - **Wooden or concrete jetty**
- Flytebrygge - **Floating pier**
- Informasjonstavle - **Information board**
- Turstier - **Footpaths**
- Teltplass - **Camping site**
- Område egnet for bading - **Area suitable for swimming**
- Stupebrett / badeflåte - **Diving board / swim raft**
- Parkeringsplass - **Parking**
- Fiskeplass - **Fishing place**
- Toalett - **Toilet**
- Fast grill eller bålplass - **barbecue facilities or campfire site**
- Rasteplass - **Picnic area**
- Naust eller grillhytte/hus - **Boathouse or barbecue hut**
- Utleiehus med overnatting i kystleia - **Holiday rental house**
- Fristrand/naturistområde - **Naturist beach**
- Utsiktspunkt - **Viewpoint**
- Gapahuk - **Lean-to shelter**
- Utendørs klatrefelt - **Rock climbing area**
- Drikkevann - **Drinking water**
- Utendørs dusj - **Outdoor shower**
- Dagligvarer - **Shop selling food**
- Båtrute - **Boat service**
- Verneområde - **Protected area**
- Avfallskonteiner - **Waste container**
- Kiosk/kafé - **Kiosk/café**
- Sandvolleyballbane - **Beach volleyball court**
- Naturklatrejungel/trimløype - **Fitness trail**
- Utsettingsrampe for småbåter - **Slipway for launching small boats**
- Område for kano- og kajakkpadling - **Area for canoeing and kayaking**
- Natur-/kultursti - **Nature / culture trail**
- Kulturminne / fortidsminne - **Cultural heritage / ancient monument**
- Parkering for funksjonshemmede - **Parking for people with disabilities**
- Baderampe for funksjonshemmede - **Ramp access to the sea for people with disabilities**
- Handicaptilpasset toalett - **Handicap toilet**
- Preparert skiløype - **Ski trail**

Kvamskogen med omtale av preparerte skiløyper i kommunene

Kvamskogen har mellom 20 og 60 km preparerte skiløyper i sesongen. De mest populære løypene går mellom Jonshøgdi og Furedalen og videre til Mødalen (maskinpreparert til foten av Såta). Løypen fra NAF'en og inn Steinskvanndalen er også populær. På skisporet.no finner du informasjon om hvilke løyper som er kjørt opp. Friluftsrådet, Kvamskogen Næringslag og Kvam herad har utgitt et løypekart som viser de preparerte vinterløypene. Brosjyren viser forslag til rundturer med løypebeskrivelser og når de ulike løypene blir preparert. Kartet finner du hos alpinsentrene eller hos NAF'en på Kvamskogen, eller kontakt Friluftsrådet hvis du ønsker et eksemplar tilsendt. Vi anbefaler også skisenteret på Sjusete. Området ligger øst for Byrkjesete på Kvamskogen og har tre traseer med preparerte skiløyper.

Nærmere Bergen finnes det flere anlegg med preparerte løyper som egner seg for en ettermiddagstur fra der du bor. Skiløypen og lysløypen i Gullbotn friluftslivsområde er en av de mest populære. Løypen blir preparert av idrettslaget Gullfjell og har ofte fine forhold. I Bergensregionen gjelder det å bruke forholdene når de er der. Facebooksiden skiføre i Bergen og byfjellene.no har ofte oppdatert informasjon om føreforholdene. På bof.no finner du beskrivelse av flere preparerte skiløyper som Totræna, Bygdastølen og Frotveit.

Perlene venter på deg

Som perler på en snor ligger de og venter på deg. Fra holmer og sund mot storhavet i vest, via holmer og øyer i skjærgården, langs badestrendene i fjordene til innlandsnaturen og opp på fjellet venter 233 friluftslivsområder på deg til fri benyttelse.

Historisk befaring på Radøy i 1959.

Stupebrett Helleneset 1979.

Ny kai på Buarøy fort.

TEKST: TOR LEIF PEDERSEN FOTO: EIVIND FÆRØVIK OG BERGEN OG OMLAND FRILUFTSRÅD.

Bergen og Omland Friluftsråd (BOF) fyller 80 år og tilbyr deg turmuligheter på sjø og land. Enten du vil bade, padle, seile, ro, kjøre motorbåt eller bruke bilen for å nå et spennende mål for friluftsliv – kan du boltre deg i disse mulighetene. Enten du er singel, dere er to i et parforhold eller dere er en familie med barn, er det bare å sette i gang. Trykksaken du holder i hånden gir deg inspirasjon til og informasjon om hvor det ligger til rette for naturopplevelser i flere varianter.

Ville redde liv

Interessant er det at drivkraften bak stiftelsen av BOF var ønsket om å redde liv. I 1930-årene var svømmeferdighetene i den bergenske befolkning meget dårlig. Mange druknet under bading. Idealister tok til orde for å sikre områder for å gi allmuen adgang til badestrender der de kunne lære å svømme. For å motvirke at rikfolk kjøpte attraktive områder for å bygge seg boliger eller hytter, innså idealister at det var viktig å sikre allmuen egnede naturområder for bading gjennom kjøp av slike områder.

Formannen i bergensavdelingen av Norges Badeforbund, Robert Kloster, kalte inn til et møte for å lufte tanken om et friluftsråd for bergensregionen. Den 29. juni 1937 ble Bergen og Omland Friluftsråd stiftet. Alf Knag var første formann. Kommunene Bergen, Fana og Laksevåg var med fra starten.

For å fremme friluftsliv

Formålet var å «fremme og verne om friluftslivets kår i Bergen og omegn. Passende strandstrekninger, øier, landingsplasser, utsiktspunkter og andre hvile- og utfluktsteder søkes sikret og gjort anvendelig for allment bruk.»

Storøen og Vollane ca. 1960.

Helleneset var det første området som ble sikret, opparbeidet og tatt i bruk for friluftsliv. Så gikk det slag i slag.

I bynære strøk er det noen områder som skiller seg ut som viktige badesteder: Helleneset, Biskopshavn, Grønskjæret, Tømmervågen og Vollane i Eidsvåg, Kyrkjetangen, Konsulbukten, Marmorøyene, Skjoldabukten, Grønevika, Sandholna i Arboretet og Mjølkevika i Fanafjorden.

I 1939 hadde BOF sikret 10 områder for friluftsformål. På 1950-tallet hadde BOF én ansatt, og i begynnelsen hadde han kontor i Nygårdsgaten. Kontoret ble flyttet til Helleneset i 1959. I 1960 var fire kommuner medlem av BOF: Bergen, Askøy, Laksevåg og Os.

Nå økte innsatsen for å sikre flere områder. I 1960 ble 27 områder sikret, på 70-tallet ytterligere 21 områder, og på 1980-tallet ble 15 områder sikret. I dag er tallet på friluftslivsområder i BOF økt til 233 – et formidabelt tall!

BOF er fortsatt opptatt av å sikre områder, men i mindre grad enn tidligere, i Bergen kommune. Årsaken til det er at Bergen kommune selv lager reguleringsplaner som sikrer friluftslivsområder. Friluftsrådet er som regel med på å gi råd og deltar i reguleringsprosessen.

God forvaltning

Forvaltning av friluftslivsområdene er en viktig årsak til at BOF er blitt en suksess. Denne viktige virksomheten er preget av engasjement, kompetanse innen flere fagfelt, kvalitet, flid, dyktighet og respekt for naturmiljøet. Etter hvert som tallet på friluftslivsområder har økt kraftig, er staben økt for vedlikehold og drift. Bemanningen i både administrasjonen og driftsavdelingen er økt. Det stilles store krav til de ansatte. Staben har unik kompetanse om de enkelte områdene og innen mange fagfelt.

De ni ansatte ved driftsavdelingen er i dag i hovedsak engasjert med å holde kjerneområdene i god stand, fremfor opparbeiding av nye friluftslivsområder. Dette er en konsekvens av at BOF har fått så mange områder å forvalte. Ikke minst kreves det om sommeren mye innsats for å holde toaletter og plener i områdene i god stand. Mange friluftslivsområder er universelt tilrettelagt med toaletter for funksjonshemmede og baderamper for bevegelseshemmede.

Mange stupebrett

Også på sjøsiden er det større krav til tilrettelegging og drift. På grunn av de mange hurtiggående fritidsbåtene, er det for eksempel viktig med badebøyer for å beskytte de badende i friluftslivsområdene.

Helt siden starten har BOF hatt tradisjon for å sette opp stupebrett. Stupebrett skaper mye aktivitet og er med på å øke svømmedyktigheten hos barn og unge. BOF prioriterer derfor fortsatt vedlikehold og å sette opp nye stupebrett. Tidligere ble alle stupebrettene tatt inn og lagret om vinteren. Nå blir de 103 stupebrettene stående ute i vintersesongen. Kunstgressmattene som brukes på stupebrettene blir tatt inn og rengjort før de igjen blir montert i forkant av sommersesongen.

Senter for kystfriluftsliv

Helleneset har vært en populær badeplass helt fra før krigen. På 60-tallet ble det blant annet bygget utendørs svømmebasseng der. Det nye og vakre administrasjonsbygget sto ferdig i 2011. Her er det kontorer,- garderobe, garasjer og verksteder – og ikke minst «Senter for Kystfriluftsliv». Senteret gir muligheter for å arrangere møter, drive undervisning og å avholde seminarer. Videre skal senteret arbeide for større forståelse for friluftslivets betydning, bedre friluftskultur og utbredelse av friluftsliv.

Internasjonal anerkjennelse

Friluftsbadet på Helleneset er rustet opp og oppnådde i 2011 å bli godkjent som Blått Flagg-Strand. Det er en internasjonal miljøsertifikasjonsordning for marinaer og badestrender. Ordningen er et kvalitetsstempel og internasjonalt verdsatt av turister og turoperatører. Sertifiseringsordningen setter strenge krav til sikkerhet og service, miljøledelse, vannkvalitet, informasjon og opplæring. Det er tradisjon for at byråden i Bergen og administrativ leder i BOF hvert år markerer starten på badesesongen ved å heise det blå flagget.

Fine uthavner

Uthavner er populære blant fritidsbåtfolket. Uthavner byr på spesielle naturopplevelser. BOF har gjennom årene sikret en rekke uthavner. Noen av dem er urørte perler, andre er tilrettelagt for båtfolket. Solstråleøya på Tysnes, Skageneset på Radøy, Skorpo i Os, Nordre Navøyvågen i Austevoll, Geitholmen i Alversund og Hissøyna i Fjell er eksempler på populære uthavner.

Siste tilvekst er det nedlagte Buarøy fort i Sund kommune. Fortet er overtatt av Miljødirektoratet og forvaltet av BOF. Her er det fine turveier og spennende forsvarsanlegg som vitner om tidligere bruk av området. På øyen er det mange flotte svaberg, strender og områder for telting.

En av øyens beste kvaliteter er at den ligger midt i det mest sentrale båtutfartsområdet for Bergen, Sotra og Os. På nordsiden er det en lun havn med et stort kaianlegg, inkludert flytebrygger. På land er det grillplass, bord og benker.

For padlerne er det fine strandområder å gå i land på. Fergen mellom Hjellestad og Klokkarvik setter i land passasjerer på den gamle fergekaien på Buarøy fort.

Skremmende mye plastboss

Hvalen som strandet på Sotra med magen full av plast, har åpnet folks øyne for det store problemet med all plasten som kastes i naturen. Den marine forsøplingen er et stort nasjonalt og internasjonalt problem.

Rydding av marint søppel er ikke nytt for BOF. Et viktig element i driften av friluftslivsområdene har alltid vært rydding av strender, med egne mannskaper eller frivillige.

Skal vi få bukt med dette problemet, må det angripes på flere fronter. Det forebyggende arbeidet må skje internasjonalt. Og selvsagt må Norge bidra.

Ett av mange tiltak som vi kan gjøre lokalt, er opprydding i de sterkest påvirkede områdene. Vi trenger en nasjonal dugnad med frivillig innsats kombinert med offentlig mottaks- og behandlingsapparat. BOF jobber med å få innsamling inn i fastere former der renovasjonsselskapene får frihet til å bruke sin infrastruktur til å ta imot og behandle plastavfall som samles inn i strandsonen.

BOF med sin Skjærgårdstjeneste samarbeider med renovasjonsselskapene om ryddeaksjoner.

Skjærgårdstjenesten i aksjon på Golta.

Vestkystparken og Skjærgårdstenesta

Driftsavdelinga i BOF arbeider med å vedlikehalde 233 friluftslivsområde i 17 deltakarkommunar. Skjærgardstenesta er sjødelen av dette driftsapparatet. I tillegg har Friluftsrådet utstrakt drift, skjøtsel og tilretteleggjing frå land. Mange av tilsynsrundane vert gjort med bil i sommarhalvåret.

Ei av oppgåvene er å halde strender fri for marin forsøpling. Vi er glad for å sjå at så mange no engasjerer seg i dette arbeidet. BOF ber publikum om å gå inn på **Hold Norge Rent** sine nettsider og registrere marint avfall i sitt nærområde. Då har renovasjonsselskapa og kommunane eit godt grunnlag for å kunne planleggje og organisere ryddeaksjonar.

Ta kontakt med ditt lokale renovasjonsselskap dersom du ønskjer å bidra med rydding.

Utsikt fra Brøknipa.

TellTur

TellTur er friluftsråda sitt elektroniske system for turregistering. No har Bergen og Omland Friluftsråd lagt ut koder for turregistering på nokre av dei finaste og mest populære turmåla i våre medlemskommunar. Turane varierer frå kyststiar med spektakulær utsikt over storhavet, til toppturar i innlandskommunane.

Gå inn på **TellTur.no** og klikk deg fram til ditt turområde. Her kan du registrere deg som ny brukar og byrje å registrere turmål. I 2017 har vi lagt ut 31 turmål med ulik gradering. Dei fleste turane er enkle, men gir likevel ei flott friluftsoppleving. Andre gjev større utfordring og krev meir friluftserfaring. Dei tre fyrste som har registrert flest poeng på våre turmål i 2017, kan velje gåvekort på ulike friluftsaktivitetar. Vi trekker også fem tursekkar på alle brukarane som har registrert nokre av BOF-turane på TellTur.

Padleturar

I 2016 gav Bergen og Omland Friluftsråd ut ei bok om padleturar i Bergensområdet. Dei fleste turane byrjar eller har turmål i eit av BOF sine friluftslivsområde eller i ei av uthamnene. Her er tips til kvar du kan setje frå deg bilen og enkelt sette kajakken på sjø. Turane er graderte etter ny merkestandard for padling, slik at det er enkelt å finne ein tur som passar ditt nivå.

I mange av uthamnene er det fine moglegheiter for å setje opp telt. I boka er desse markerte på gode oversiktskart. Langs turrutene kan du oppleve vår sjønære kulturarv og mange av stadene er skildra med tekst og bilete. Historie og kystkultur kan du også oppleve ved å leige eit av Friluftsrådet sine kystledhus eller kystlednaust.

Boka kan kjøpast hos BOF, Bergen og Hordaland Turlag, bokhandlarar og i nettbokhandelen til Haugen bok.

Arboretet på Milde

Arboretet på Milde er ikke bare en plantevitenskapelig institusjon innen trær og busker, men i samvirke med de flotte friluftslivsområdene i Sandholna og Grønneviken er dette også et av byens flotteste og mest innholdsrike friluftslivsområder. Flotte turveier, spennende stier blant rododendron og eksotiske planter fra ulike deler av verden, skaper en usedvanlig spennende ramme rundt søndagsturen eller kveldsturen. Parkeringsplassen på Dalsmyra er et godt utgangspunkt for å komme inn i Arboretet og til friluftslivsområdene i Grønneviken og Sandholna. BOF har et nært samarbeid med Arboretet om drift av parkering og turveien inn. Det skjer hele tiden små forbedringer på hele anlegget takket være rause private bidragsytere. På parkeringsplassen er inngangspartiet pusset opp. Her finnes toalett som er åpent i sommersesongen.

Svaibøyer

Nokre stader har BOF lagt ut svaibøyer for båtfolket. Dei kan vere blå eller raude. Dei raude er i samarbeid med KNBF. Her kan båtfolk liggje over natta.

I byrjinga av 2017 har vi lagt ut 13 svaibøyer i dei mest populære uthamnene. Svaibøyene kan nyttast fritt av alle, men når du har lege i bøya eit døgn, må du overlate ho til andre. Meir om plassering av bøyer på våre nettsider:

www.bof.no eller
Vestkystparken.no